

Latvijas Bankas noteikumu projekts "Statistisko datu par finansiālo stāvokli (1-FP) sagatavošanas un iesniegšanas noteikumi"

Nosaukums	Statistisko datu par finansiālo stāvokli (1-FP) sagatavošanas un iesniegšanas noteikumi
Dokumenta veids	Noteikumi
Izdošanas pamatojums	Latvijas Bankas likuma 63. panta otrā daļa
Mērķis un būtība	Latvijas Bankas noteikumu projekts "Statistisko datu par finansiālo stāvokli (1-FP) sagatavošanas un iesniegšanas noteikumi" (tālāk tekstā – Noteikumu projekts) ar 2023. gada 1. janvāri aizstās pašlaik spēkā esošos Latvijas Bankas 2017. gada 14. septembra noteikumus Nr. 154 "Ceturkšņa finanšu pārskata" (1-FP) sagatavošanas noteikumi" (tālāk tekstā – Latvijas Bankas noteikumi Nr. 154). Statistiskie dati par finansiālo stāvokli ir nepieciešami Latvijas Bankas uzdevumu veikšanai, t.sk., lai sagatavotu maksājumu bilances, starptautisko investīciju bilances, tiešo investīciju, ārējā parāda, finanšu kontu un citu finanšu starpnieku statistiku atbilstoši prasībām, kas noteiktas Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 12. janvāra Regulā (EK) Nr. 184/2005 par Kopienas statistiku attiecībā uz maksājumu bilanci, starptautisko pakalpojumu tirdzniecību un ārvalstu tiešajiem ieguldījumiem, Eiropas Centrālās bankas 2011. gada 9. decembra Pamatnostādnē par Eiropas Centrālās bankas prasībām attiecībā uz statistikas pārskatiem ārējās statistikas jomā (pārstrādātā versija) (ECB/2011/23), Eiropas Centrālās bankas 2013. gada 25. jūlija Pamatnostādnē par Eiropas Centrālās bankas statistikas pārskatu sniegšanas prasībām ceturkšņa finanšu pārskatu jomā (pārstrādātā versija) (ECB/2013/24) un Eiropas Centrālās bankas 2021. gada 26. marta Pamatnostādnē par statistisko informāciju, kas jāsniedz par finanšu starpniekiem, kuri nav monetārās finanšu iestādes (ECB/2021/12), un veiktu finanšu stabilitātes analīzi. Noteikumu projekts sagatavots, pamatojoties uz Latvijas Bankas likuma, kas stāsies spēkā 2023. gada 1. janvārī, 63. panta otro daļu, kas paredz Latvijas Bankai tiesības noteikt statistisko datu sagatavošanas un iesniegšanas prasības un kārtību un iesniegšanas termiņu, kā arī personas, kurām ir pienākums iesniegt Latvijas Bankas uzdevumu izpildes nodrošināšanai nepieciešamos statistiskos datus. Atbilstoši Latvijas Bankas likuma 68. panta trešajā daļā noteiktajām tiesībām Noteikumu projektā iekļauts 7. punkts, kas nosaka, ka statistiskie dati tiek glabāti pastāvīgi. Noteikumu projektā izmantotā terminoloģija saskaņota ar Latvijas Bankas likumā lietoto. Noteikumu projektā par 10 dienām pagarināts statistisko datu sagatavošanas un iesniegšanas termiņš līdz tā mēneša

	25. datumam, kurš seko pēc attiecīgā pārskata ceturkšņa beigām. Noteikumu projektā nav ietverti terminu skaidrojumi, kas definēti citos Latvijas Bankas tiesību aktos.
Leģitīmais mērķis	Noteikumu leģitīmais mērķis ir citu personu tiesību aizsardzība un sabiedrības labklājības nodrošināšana. Konkrēti, leģitīmais mērķis – sabiedrības labklājība – tiek sasniegts, īstenojot statistisko datu vākšanu un to izmantošanu apkopotā veidā statistikas sagatavošanai un finanšu stabilitātes analīzei. Tādējādi ar kvalitatīvākiem statistiskajiem datiem tiek nodrošināti datu lietotāji un lēmumu pieņēmēji, kuri var vairojot sabiedrības labklājību, pieņemot kvalitatīvākus, pamatotākus un uz datiem balstītus lēmumus, vienlaikus kvalitatīvāki un detalizētāki statistiskie dati finanšu stabilitātes analīzes veikšanai paaugstina kopējo sabiedrības labklājības līmeni. Savukārt, leģitīmais mērķis – citu personu tiesību aizsardzība – tiek sasniegts, statistisko datu apstrādi veicot tādā veidā, kas nodrošina to konfidencialitāti un attiecīgi aizsargā statistisko datu sniedzēju tiesības un tiesiskās intereses. Atbilstoši Padomes 1998. gada 23. novembra Regulas Nr. 2533/98 par statistikas informācijas vākšanu, ko veic Eiropas Centrālā banka (tālāk tekstā – Regula Nr. 2533/98), 18. apsvērumam konfidenciala statistikas informācija, ko Eiropas Centrālajai bankai un valstu centrālajām bankām ir jāiegūst, lai izpildītu Eiropas Centrālās bankas uzdevumus, ir jāaizsargā, lai iegūtu un saglabātu statistisko datu sniedzēju uzticēšanos. Ņemot vērā nepieciešamību nodrošināt statistisko datu sniedzēju uzticēšanos Latvijas Bankai, Latvijas Banka statistiskos datus izmanto tikai Latvijas Bankas likumā noteikto Latvijas Bankas uzdevumu izpildei, t.sk. to uzdevumu, kas saistīti ar Latvijas Bankas darbību Eiropas Centrālo banku sistēmā, izpildei. Saskaņā ar Regulas Nr. 2533/98 8. panta 3. punktā noteikto Eiropas Centrālo banku sistēmas dalībniecēm ir jāveic visi vajadzīgie normatīvie, administratīvie, tehniskie un organizatoriskie pasākumi, lai nodrošinātu konfidencialas statistikas informācijas fizisko un loģisko aizsardzību.
Samērīgums	Latvijas Banka statistiskos datus par finansiālo stāvokli izmanto, lai izpildītu Latvijas Bankas likumā noteiktos Latvijas Bankas uzdevumus, t.sk. tos uzdevumus, kuri saistīti ar Latvijas Bankas darbību Eiropas Centrālo banku sistēmā. Attiecīgi, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 12. janvāra Regulas (EK) Nr. 184/2005 par Kopienas statistiku attiecībā uz maksājumu bilanci, starptautisko pakalpojumu tirdzniecību un ārvalstu tiešajiem ieguldījumiem, Eiropas Centrālās bankas 2011. gada 9. decembra Pamatnostādnes

	par Eiropas Centrālās bankas prasībām attiecībā uz statistikas pārskatiem ārējās statistikas jomā (pārstrādātā versija) (ECB/2011/23), Eiropas Centrālās bankas 2013. gada 25. jūlija Pamatnostādnes par Eiropas Centrālās bankas statistikas pārskatu sniegšanas prasībām ceturkšņa finanšu pārskatu jomā (pārstrādātā versija) (ECB/2013/24) un Eiropas Centrālās bankas 2021. gada 26. marta Pamatnostādnes par statistisko informāciju, kas jāsniedz par finanšu starpniekiem, kuri nav monetārās finanšu iestādes (ECB/2021/12), prasības, Latvijas Banka vāc statistiskos datus par finansiālo stāvokli no Latvijā reģistrētām komercsabiedrībām un citās valstīs reģistrētu komercsabiedrību filiālēm Latvijā, kuras atbilst Latvijas Bankas noteikumu Nr. 154 6. punktā noteiktajiem kritērijiem, proti, minētās komercsabiedrības vai to filiāles, kas reģistrētas Latvijā, kuras Centrālās statistikas pārvaldes uzturētajā institucionālo sektoru sarakstā iekļautas apakšsektorā "Citi finanšu starpnieki, izņemot apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondus", "Finanšu palīgsabiedrības" vai "Piesaistošās finanšu iestādes un naudas aizdevēji" un kurām saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 20. decembra Regulu (EK) Nr. 1893/2006, ar ko izveido NACE 2. red. saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kā arī groza Padomes Regulu (EEK) Nr. 3037/90 un dažas EK regulas par īpašām statistikas jomām, ir piešķirts kods 6420, 6430, 6491, 6492, 6499, 6611, 6612, 6619, 6621, 6622, 6629, 6630 vai 7010, ja tām nav pienākuma pārskatā iekļaujamos datus iesniegt saskaņā ar finanšu tirgus dalībnieku uzraudzību regulējošajiem tiesību aktiem. Noteikumu projekts aizstās Latvijas Bankas noteikumus Nr. 154, nemainot statistisko datu sniedzēju loku un statistisko datu iesniegšanas prasības. Ievērojot minēto, Noteikumu projekta prasības ir samērīgas un pēc būtības nemaina statistisko datu par finansiālo stāvokli sniegšanas prasības un kārtību. Vienlaikus jāatzīmē, ka Noteikumu projektā noteiktos statistiskos datus nav iespējams iegūt citā adekvātā veidā, lai nodrošinātu Latvijas Bankai ar normatīvajiem aktiem noteikto pienākumu izpildi līdzvērtīgā kvalitātē. Savukārt iespējamais privātpersonas tiesību ierobežojums ir nesalīdzināmi mazāks par ieguvumu sabiedrībai kopumā, ko sniedz statistisko datu apkopošanā iegūtie rezultāti un novērtējumi.
Spēkā stāšanās	2023. gada 1. janvāris
Ietekme uz Latvijas Bankas budžetu	Normatīvā akta izdošana neietekmēs Latvijas Bankas budžeta ieņēmumus un/vai izdevumus.
Administratīvā sloga un izmaksu novērtējums (tirgus dalībniekiem)	Statistisko datu par finansiālo stāvokli sagatavošanu un iesniegšanu regulējošo noteikumu izdošana jaunā redakcijā, jo ir mainījies šādu noteikumu izdošanas

	tiesiskais pamats, nerada papildu administratīvo slogu statistisko datu sniedzējiem.
Saistītie dokumenti	Latvijas Bankas noteikumu projekti "Noteikumi par elektronisko informācijas apmaiņu ar Latvijas Banku" un "Statistisko datu par kredītiestāžu un citu monetāro finanšu iestāžu finansiālo stāvokli (MBP) sagatavošanas un iesniegšanas noteikumi".
Saskaņošana ar Eiropas Centrālo banku	Normatīvā akta projektu nav nepieciešams saskaņot ar Eiropas Centrālo banku.
Saskaņošana ar citām publiskām un privātām personām	Saskaņošana nav nepieciešama, jo Noteikumu projekts nemaina statistisko datu sniedzēju loku un sniegšanas prasības un kārtību. Noteikumu projekts 2022. gada 24. maijā tika publicēts Latvijas Bankas tīmekļvietnes www.bank.lv sadaļā "Sabiedrības līdzdalība", un līdz 2022. gada 2. jūnijam par to bija iespējama sabiedrības līdzdalība. Vienlaikus par Noteikumu projektu un notiekošo sabiedrības līdzdalību individuāli tika informēta Latvijas Finanšu nozares asociācija, Finanšu un kapitāla tirgus komisija, biedrība "FinTech Latvija Asociācija" un Centrālā statistikas pārvalde.
Saskaņošanas rezultāti	Sabiedrības līdzdalības rezultātā par Noteikumu projektu netika saņemti ieteikumi, iebildumi vai priekšlikumi. Finanšu nozares asociācijas pārstāvis 2022. gada 1. jūnijā rakstveidā apstiprināja, ka asociācijai un tās pārstāvētajiem finanšu tirgus dalībniekiem nav iebildumu par Noteikumu projektu. Tādējādi Noteikumu projekts ir saskaņots bez priekšlikumiem vai iebildumiem.